

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN vzw

samen dementie draagbaar maken

112

Januari – Februari – Maart 2016
1 x trimester

Driemaandelijks tijdschrift van de Alzheimer Liga Vlaanderen vzw
Lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG - Registratienummer: P00 2048
Onder de Hoge Bescherming van Hare Majesteit de Koningin

WINTER IN ANTWERPEN - KERSTMARKT

4^E ONTMOETINGSDAG
JONGDEMENTIE

Vlaams symposium Jongdementie
Vrijdag 18 maart 2016
van 9u tot 14u

PROGRAMMA

- maestro Stromae: 'A Simplified Story' door Hilde Larners en Sorja Celen
- getuigenissen
- de medische en paramedische zorg bij jongdementie door prof. Dr. Sebastiaan Engelborghs
- omgaan met jonge personen met dementie door Karolien Verschueren, dementie-expert bij ECD Tandem
- het belang van trajectbegeleiding door Kristof Berens, trajectbegeleider Ryma
- beleidsaanbevelingen van de Vlaamse werkgroep jongdementie door Paul Beerns, directeur WOC Regina Caeli
- slotwoord door Stefaan Berteloot, raadgever Woonzorg, kabinet van Jo Vandeurzen
- netwerklunch vanaf 12u30

Waar?
Thomas More Hogeschool Turnhout,
Campus Blaison 800
(heel jaar te vinden op: www.tmore.be)

Deelnemersprijs:
€ 10 voor mantelzorgers, medewerkers en vrijwilligers
€ 20 voor professionals

Inschrijven:
www.alzheimerliga.be
www.vlaamsymposiumjongdementie.be
014 43 50 60
Alzheimer Liga Vlaanderen vzw
Rubensstraat 104/4
2300 Turnhout

Opdrachtgevers:
ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN, Vlaamse Gemeenschap, DDB

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN vzw

samen dementie draagbaar maken

Rubensstraat 104/4, 2300 Turnhout
T 014 43 50 60, F 014 43 76 54
secretariaat@alzheimerliga.be
www.alzheimerliga.be
www.jongdementie.info
BE87 3101 0355 8094

0800 15 225
GRATIS LUISTER- & INFOLIJN

INHOUD

Cover	1
Inhoud	2
Colofon	2
Voorwoord	3
Onze Liga in de kijker	4
Ontvangen giften	8
Een kijkje bij Familiegroepen (Jongdementie) regio's Gent, Dendermonde en Turnhout	9
Alzheimer Liga Vlaanderen in samenwerking met	12
Focus op dementie	13
Publicaties	17
Regionale werking	18
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Antwerpen:</i>	22
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Limburg:</i>	20
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Oost-Vlaanderen:</i>	20
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie Vlaams-Brabant:</i>	21
<i>Alzheimer Liga Vlaanderen provincie West-Vlaanderen:</i>	22
Steun ons: doe een gift!	23

COLOFON

De Alzheimer Liga Vlaanderen vzw is een vereniging van families en hulpverleners geconfronteerd met de ziekte van Alzheimer en aanverwante aandoeningen, en is lid van de Ligue Nationale Alzheimer Liga asbl/vzw/VoG.

SECRETARIAAT

Rubensstraat 104/4
2300 TURNHOUT
Tel.: 014 43 50 60
en 0800 15 225
secretariaat@alzheimerliga.be

LIDMAATSCHAP

Gewoon lid € 10

Rekeningnummer: 310-1035580-94, IBAN BE87 3101 0355 8094. De Alzheimer Liga Vlaanderen is door het Ministerie van Financiën erkend om belastingvrijstelling te verlenen voor giften. Schenkingen van in totaal minstens 40 euro per jaar (storting lidgeld niet inbegrepen) geven een belastingvermindering van 45%. De Alzheimer Liga Vlaanderen is ook erkend om legaten te aanvaarden. De Alzheimer Liga Vlaanderen is ook aanvaard als lid van de VEF (Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving) en aangesloten bij donorinfo.be.

"Alzheimer": driemaandelijks tijdschrift van de Alzheimer Liga Vlaanderen vzw.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER: François De Vleeschouwer – Platanenlaan 9 – 2200 Herentals

TEVA

Lundbeck

EF
ONDERSCRIJFT DE CODE ETHISCHE FONDSWerving

Pfizer

Janssen

VOORWOORD

Lieve lezers

Dit voorwoord is geschreven in de periode dat we naar de eindejaarsperiode toeleefden. Hoopvol uitkijkend naar wat de toekomst in petto heeft voor het nieuwe jaar 2016.

Het minste dat we over 2015 kunnen zeggen, is dat het een bewogen jaar was. We worden volop geconfronteerd met ernstige bewegingen op politiek, maatschappelijk-sociaal vlak: in eigen land, Europees en mondiaal. We worden uitgenodigd om na te denken over nieuwe levensvormen en samenlevingsafspraken in een wereld waarin menswaardigheid en solidariteit ernstig op de proef worden gesteld. We ervaren hoe verschillend politieke leiders en bevolkingsgroepen kijken naar oplossingen voor de gestelde problemen. We ondervinden de gevolgen van economische ontwikkelingen binnen het spanningsveld van tegenstrijdige belangen en de verwoede pogingen om duurzaam en verantwoord om te gaan met grondstoffen, energie en al wat de natuur ons te bieden heeft.

Ondertussen blijven we dromen van en hopen op een wereld waarin onze nakomelingen van de volgende generaties zichzelf kunnen blijven ontplooiën om de mogelijkheden van stabiel en duurzaam geluk te versterken. Geloof in de toekomst, hoop in positieve ontwikkelingen en wederzijds respect in een liefdevolle omgeving blijven de bouwstenen om vooralsnog de eigen bijdrage te leveren aan het verwezenlijken van deze dromen. In de Alzheimer Liga Vlaanderen dragen we vanuit een vrij en bewust gekozen vrijwillig engagement ons steentje hiertoe bij. Gestaaft werken we verder aan de verbreding en de verdieping van onze patiënten- en vrijwilligersvereniging van, voor en door mantelzorgers en familieleden van personen met (jong)dementie.

Onze aandacht blijft gaan naar het groeiend aantal Familiegroepen (Jong)Dementie. We werken aan handreikingen om het lotgenotencontact te verdiepen en we voeren sensibiliseringsacties om dementie blijvend onder de aandacht te brengen. We nemen als belangenverdediger van personen met dementie en hun naasten, deel aan het maatschappelijk debat. Tevens versterken we samen met de vele externe partners de interdisciplinaire netwerken die het begeleidings- en zorgaanbod op maat van de individuele zorgvrager willen uitbouwen. Daarnaast denken we mee na over de ethische aspecten gerelateerd aan de problematiek van dementie en blijven wij het fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek ondersteunen en aanmoedigen in de hoop bij te dragen tot het verleggen van resultaatgerichte behandeling, zorgvormen, welzijn en methoden van begeleiding. We blijven in gesprek met de bevoegde overheden om de draagkracht van mantelzorgers te versterken en de draaglast te verminderen ...

Lieve lezer,

2016 nodigt ons uit de krachten te blijven bundelen. We blijven rekenen op de enthousiaste inzet van ieder van u. Het stemt ons dankbaar te weten dat we dezelfde droom delen.

Vreugdevol, vredevol en Gelukkig 2016!

François De Vleeschouwer
Voorzitter Alzheimer
Liga Vlaanderen

Hilde Lamers
Directeur Alzheimer
Liga Vlaanderen

ONZE LIGA IN DE KIJKER

4^E ONTMOETINGS DAG JONGDEMENTIE

In België leven naar schatting 3.000 tot 12.000 mensen met jongdementie. Het zijn mensen zoals u en ik. Maar vóór hun 65e levensjaar ervaren zij reeds de eerste symptomen en werd de diagnose 'dementie' vastgesteld. De Alzheimer Liga Vlaanderen geeft daarom familieleden en mantelzorgers gelegenheden om elkaar te ontmoeten en elkaars ervaringen te delen. Dit doet zij via haar Familiegroepen Jongdementie (info: www.alzheimerliga.be/nl/familiegroepen), maar eveneens via haar jaarlijkse Ontmoetingsdag Jongdementie. Op zaterdag 28 november 2015 was het de 4^e keer op rij dat de Alzheimer Liga Vlaanderen dit evenement voor personen met jongdementie en al hun naasten organiseerde; ditmaal in samenwerking met de regionale expertisecentra dementie Foton, Memo en Sophia.

Lotgenotencontact voor personen met jongdementie en hun naasten

Een recordaantal personen met jongdementie en hun naasten kwamen op de 4^e Ontmoetingsdag Jongdementie samen. Het geslaagde evenement ging door in het mooie Vayamundo gelegen aan de boulevard van het gastvrije Oostende, dit op een steenworp afstand van de Noordzee en de witte zandstranden.

Na een warm ontvangst met koffie en koekjes, leidde gastheer en peter van de Alzheimer Liga Vlaanderen, Jan Van Rompaey, de deelnemers door het dagprogramma. Hilde Lamers, directeur van de Alzheimer Liga Vlaanderen, en Vanessa Vens, voorzitter van het Sociaal Huis Oostende, heetten iedereen van harte welkom en wezen op het belang van ontmoeting en lotgenotencontact tussen personen met jongdementie en hun naasten.

Succesvolle initiatieven

Drie partners stelden hun succesvolle, lokale initiatieven voor. Gudrun Callewaert en zanger-dichtersrijver Rick de Leeuw staken van wal met 'Het Ventiel': een nieuw en goedlopend buddyproject voor een zinvolle dagbesteding voor mensen met jongdementie (info: www.hetventiel.be). Na deze enthousiast gebrachte presentatie, vertelde Paul Braem, directeur van woonzorgcentrum Regina Coeli, over het integraal zorgaanbod jongdementie in de Brugse regio. Deze informatie werd gesmaakt, zo ook de vlot gebrachte uiteenzetting van Charlotte Cool, klinisch psycholoog van het regionaal expertisecentrum dementie Sophia. Zij vertelde over de goede werking én het belang van de Familiegroep Jongdementie in regio Kortrijk.

Getuigenissen op de Ontmoetingsdag

Alle deelnemers waren onder de indruk van de getuigenis van Rick De Leeuw, Gudrun Callewaert en Patrick De Jaegere. Patrick, een 56-jarige man met frontotemporale dementie, bracht zelf zijn ervaring van onmacht, verlies van controle, frustratie en teleurgang van mogelijkheden. Initiatieven als 'Te Gek!' en 'Het Ventiel' gaven hem en vele lotgenoten weer wat hoop, levensvreugde en een nieuw doel. Een heel betrokken Rick De Leeuw vertelde: *"Het is een verhaal van vriendschap. We moeten het niet te ver gaan zoeken en ons vooral zelf organiseren rond de ziekte."*

Nieuwe wetenschappelijke inzichten

Professor Dr. Verfaillie, wereldbepaald om haar stamcelonderzoek, gaf de laatste nieuwe inzichten rond frontotemporale dementie. De grote vraag was hierbij: "Hoe kunnen stamcellen gebruikt worden bij het bestrijden van frontotemporale lobaire degeneratie?" (Voor meer informatie: <http://www.alzheimerliga.be/gallery/documents/ftd-en-stamcellen-online-2.pdf>.) Frontotemporale dementie is een vorm van jongdementie, die personen meestal tussen de leeftijd van 45 en 65 jaar treft.

Ontspanning in dankbare verbondenheid

In de namiddag namen alle deelnemers in kleine groepjes deel aan activiteiten binnen- en buitens-

huis. Ze konden vooraf kiezen uit drie wandelingen, een kookworkshop, een schilderworkshop of een relaxatiebeleving bij SeaSens. Een tiental personen met jongdementie en hun mantelzorgers bleven in het Ontmoetingscafé om de namiddag in rust door te brengen met lotgenoten.

Burgemeester Johan Vande Lanotte gaf in zijn slotwoord waardering voor alle personen die de aandacht moeten trotseren en voor de mantelzorgers die met al hun liefde zorgen voor hun naaste met jongdementie. Vervolgens dankte onze voorzitter François De Vleeschouwer eenieder voor zijn bij-

drage aan deze geslaagde Ontmoetingsdag. Zijn woorden getuigden van veel voldoening, hoop en bemoediging voor allen die zich onvoorwaardelijk en getrouw voor mensen met jongdementie én hun naasten inzetten.

In verbondenheid met zoveel lotgenoten is de Liga fier en dankbaar voor deze welgeslaagde dag.

We kijken nu al hoopvol uit naar de volgende Ontmoetingsdag!

Verslag: Hilde Lamers

WINTER IN ANTWERPEN - KERSTMARKT

Net zoals vorig jaar schonk de Stad Antwerpen ons ook dit jaar de mogelijkheid om één dag gratis de 'goede doelen chalet' uit te baten op de kerstmarkt van Antwerpen.

Deze mooi kans konden we uiteraard niet laten liggen. Gewapend met onze gekende blauwe koffiekoppen, gevuld met lekkere suikerboontjes, stond onze Liga op donderdag 10 december 2015 in de kijker. Meer nog dan het extra geld dat dit leuke initiatief in het laatje bracht, waren de boeiende gesprekken met voorbijgangers en de genomen kansen voor het uitbreiden van onze naamsbekendheid bij het brede publiek.

Hartelijk dank aan Jacqueline, François, Raymonda, Viviane, Myriam en Julien om er samen met ons een fijne dag van te maken!

GEDEELDE DEMENTIEKALENDER OP WWW.ALZHEIMERLIGA.BE

Vanaf nu is ook op onze website www.alzheimerliga.be de gedeelde dementiekalender beschikbaar. U vindt er zowel activiteiten van onze Liga terug, alsook activiteiten van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, de regionale expertisecentra dementie, Overlegplatformen Dementie enzovoort. De kalender wordt gezamenlijk gebruikt door de Alzheimer Liga Vlaanderen, het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de regionale expertisecentra dementie. Hij is ook te raadplegen op de website www.dementieennu.info én op de website www.jongdementie.info. Neem een kijkje zodat ook u op overzichtelijke wijze snel de activiteit van uw interesse terugvindt!

IN GESPREK MET ALICE TOEN ...

Een tijd geleden had ik de eer om te mogen spreken met de Vlaamse actrice en auteur Alice Toen. De wijze waarop ze me toesprak was enthousiast en hartelijk; haar boodschap bemoedigend en inspirerend. We spraken over haar rol als oma met dementie in het promotiefilmpje dat in 2012 voor de Vlaamse Alzheimer Liga werd gemaakt. Sinds

2014 is onze Liga tot Alzheimer Liga Vlaanderen omgedoopt en staan we voor nieuwe uitdagingen. Op de drempel van de toekomst blikten Alice en ikzelf terug op mooie ervaringen. Ze vertelde me over haar leven en vervulde mijn hart met veel sympathie, gevoed door veelzeggende wijsheden.

“Het geheugen blijven trainen!”

Alice Toen werd bekend in heel Vlaanderen als buurvrouw van inspecteur Witse (2004-2006, 2010), Albertine Solie in Familie (2001-2008, 2010) en als Madeleine Vercauteren in Thuis (2010-2012). Tot op heden heeft zij meer dan 40 televisie- en filmrollen gespeeld; dit naast een zowat zestig jaar lang rijkgevolde theater-

carrière! Sinds de jaren 50 is Alice bekend als dramaturge en auteur van kinder- en jeugdtheater. Eveneens is zij één van de stichters van het Mechels Miniatuur Teater, waar zij ook directrice werd. Dat Alice een bezige bij is, blijkt uit haar blijvende interesse en inzet voor theater- en filmwereld. Zo speelde zij nog op de gezegende leeftijd van 90 jaar voor de 125e keer haar beklijvende monoloog 'Charlotte'. Alice Toen: *“Ik heb mijn heel leven ontzettend veel teksten gelezen en van buiten geleerd. Dat instuderen wil ik blijven doen; het geeft me immers vreugde en voldoening maar ook een helder geheugen. Wat ik jou en zoveel mensen graag wil meegeven, is dat het belangrijk is om het geheugen te trainen! Dat kan op verschillende manieren. Mensen hoeven daarom nog geen teksten te leren. Puzzelen, kruiswoordraadsels oplossen, ... dragen immers ook bij tot hersengymnastiek!”*

Dank Alice voor ons boeiend en inspirerend gesprek. De Alzheimer Liga Vlaanderen is vereerd dat jij destijds de hoofdrol speelde in het filmpje van onze Liga! Veel dank!

© Hilde Lamers

OPROEP: DE PROJECTEN VOOR DE PRIJS SANTKIN

Minister Jacques Santkin (1948-2001) stichtte in 1995 het Belgisch werk ter bestrijding van de ziekte van Alzheimer en was hiervan de voorzitter. In 2002 fusioneerde de stichting met de Ligue Nationale Alzheimer Liga en maakte na haar ontbinding de middelen aan de Liga over. De Ligue Nationale Alzheimer Liga besliste dit bedrag te besteden aan een 'prijs Santkin'. Deze prijs wordt tweemaal per jaar uitgereikt en is bedoeld om jonge wetenschappers te bekronen en/of te ondersteunen voor hun onderzoek met betrekking tot de ziekte van Alzheimer. Afwisselend wordt de prijs uitgereikt voor onderzoek met betrekking tot de psychosociale aspecten, en met betrekking tot de diagnose en de behandeling van de ziekte.

Voor 2016 is de prijs (€ 10.000) voor psychosociaal onderzoek bestemd. Een individuele onderzoeker of ten hoogste drie samenwerkende onderzoekers kunnen zich tot en met 1 maart 2016 met 1 onderzoek kandidaat stellen, ook al hebben meerdere onderzoekers bijgedragen tot onderdelen van het ingediende onderzoek. Het kandidaatsformulier dient als woordbestand verstuurd te worden naar academiegeneeskunde@vlaanderen.be. De deelnemingsvoorwaarden zijn in het volledige reglement van de Santkin Prijs terug te vinden. Deze is op te vragen via info@alzheimer-belgium.be of bij de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België (<http://www.academiegeneeskunde.be/prijs-santkin-voor-onderzoek-met-betrekking-tot-de-ziekte-van-alzheimer>).

Vlaams symposium Jongdementie

Vrijdag 18 maart 2016
van 9u tot 14u

PROGRAMMA

- maestro Stromae: 'A Simplified Story' door *Hilde Lamers* en *Sonja Celen*
- getuigenis
- de medische en paramedische zorg bij jongdementie door *prof. Dr. Sebastiaan Engelborghs*
- omgaan met jonge personen met dementie door *Karolien Verschueren*, dementie-expert bij ECD Tandem
- het belang van trajectbegeleiding door *Kristof Berrens*, trajectbegeleider Kyma
- beleidsaanbevelingen van de Vlaamse werkgroep jongdementie door *Paul Braem*, directeur WZC Regina Coeli
- slotwoord door *Stefaan Berteloot*, raadgever Woonzorg, kabinet van *Jo Vandeurzen*
- netwerklunch vanaf 12u30

Waar?

Thomas More Hogeschool Turnhout,
Campus Blairon 800

(Stel je gps in op Lokerenstraat 110, 2300 Turnhout)

Uw inschrijving is geldig na betaling voor **11 maart 2016**
op IBAN BE87 3101 0355 8094
(referentie: 'Symposium + aantal personen')

Let op: We sturen u geen bevestiging.

Deelnameprijs:

€ 10 voor mantelzorgers,
studenten en vrijwilligers
€ 20 voor professionelen

Inschrijven:

www.alzheimerliga.be
secretariaat@alzheimerliga.be
014 43 50 60
Alzheimer Liga Vlaanderen vzw
Rubensstraat 104/4
2300 Turnhout

Organisatie:

Met steun van:

ONTVANGEN GIFTEN

De Alzheimer Liga Vlaanderen wenst langs deze weg de families en vrienden van Paul Van Der Elst, Josée Van Puyvelde en Malvine Igo te condoleren met het verlies van hun bemind familielid. Zij kozen er spontaan voor om, naar aanleiding van dit bedroevend gebeuren, de Liga financieel te steunen. Wij danken de familie en iedereen van harte voor dit mooie gebaar.

FINANCIËEL RUGGENSTEUNTJE

Vele weldoeners storten giften naar aanleiding van speciale gebeurtenissen zoals jubileum, verjaardag, overlijden, Werelddag Dementie of symposium. Anderen organiseren een benefietactie zoals een wandelmarathon of een wafelslag om ons te kunnen sponsoren. Alle redenen zijn geschikt om een goed doel als onze Liga te steunen! Die gedachtengang leefde ook bij de volgende gulle schenkers:

Dhr. Deruyck, Dhr. Jacquemyn,
Fam. Thijssen, Dhr. Vale,
Fam. Van der Elst, Mevr. Van Laer,
Fam. Van Roy-Adriaensen, Fam. Weyns – De Vries
en Fam. Willems – Van Looveren.

Hartelijk dank!

MUSIC FOR LIFE

De tiende editie van Music For Life was een succes! In totaal organiseerden de Vlamingen maar liefst 3.345 acties voor 1.045 verschillende zelfgekozen goede doelen. Dat zijn meer dan 1.250 acties meer dan vorig jaar. Nog nooit heeft een solidariteitsactie in Vlaanderen zoveel mensen in beweging gezet. Iedereen zorgde écht voor iedereen.

Wij wensen dan ook bij deze onze warmste dank je wel te richten aan al diegenen die ons gesteund hebben!

TESTAMENT.BE

**OOK ALS JE ER NIET
MEER BENT, KAN JE
NOG MEER BETEKENEN
DAN JE DENKT.**

**Neem een goed doel op
in je testament
en vergroot de erfenis van
wie je dierbaar is.**

EEN KIJKJE BIJ FAMILIEGROEPEN (JONG)DEMENTIE

REGIO'S GENT, DENDERMONDE EN TURNHOUT

FAMILIEGROEP DEMENTIE REGIO GENT VIERT FEEST!

Gent vierde op 10 november 2015 samen met een 100-tal familieleden en sympathisanten het 20-jarig bestaan van de Familiegroep Dementie regio Gent. In september 1995 werd in Gent centrum een familiegroep opgericht onder impuls van Erna De Ruyver, Johan Bastiaensen, Martin Seeuws en Raymond Steeman met de steun van Bie Van Waeyenberghe en de Vlaamse Alzheimer Liga.

De papa van Erna werd getroffen door de ziekte van Alzheimer in zijn 'menschijn'. Erna zocht steun bij de Alzheimer Liga en andere familieleden en al vlug was er een kern gevormd in Gent. Vrij kort na de oprichting kreeg de jonge kern de steun van Nele Van Schelvergem, die toen werkzaam was bij het regionaal expertisecentrum dementie Paradox in Gent. Nele van Schelvergem is er nog steeds bij en is tevens ook vaste moderator tijdens de maandelijkse bijeenkomsten.

Via deze weg vonden reeds méér dan 850 familieleden en lotgenoten in de regio een luisterend oor, steun en erkenning van hun problemen. Dementie treft de persoon met dementie in de eerste plaats, maar wij weten als geen ander dat de naastbestaanden evenzeer getroffen worden en zelfs meer nood hebben aan informatie en ondersteuning.

Via een feestelijk en tegelijk informatief programma hebben we het twintig jarig bestaan van onze familiegroep in de kijker gezet. Op dinsdag 10 november 2015 nodigden we de familieleden uit en boden hen een boeiend programma. Vooraf hadden we familieleden van vroeger en nu gevraagd om hun ervaring met de familiegroep op te schrijven en die aan het bestuur te bezorgen op een briefkaart. Velen zijn daarop ingegaan. Nele gaf aan de hand van foto's en de hartverwarmende getuigenissen, een terugblik op 20 jaar familiegroep in Gent.

Daarna kwam Prof. Chantal Van Audenhove aan het woord met een lezing over de rol van de mantelzorgger.

Alles werd muzikaal opgeluisterd door Raf De Bruyn, die met zijn getuigenissen en liedjes de aanwezigen wist te raken. Tijdens de daaropvolgende receptie konden menig oude herinneringen terug naar boven gehaald worden.

Deze viering kon enkel slagen doordat er vele familieleden van het eerste uur ingegaan zijn op de uitnodiging om na vele jaren elkaar nog eens te ontmoeten. Van de aanwezigen waren er zeker een 70-tal familieleden, die vroeger hebben deelgenomen of die nu nog deelnemen aan gespreksavonden. In Gent zijn deze gespreksavonden echte 'ontmoetingen' waar de dialoog centraal staat en waar iedereen aan het woord mag komen. Een warme en hechte groep. Als voorzitter weet ik mij omringd door een kern van een 10-tal vrijwilligers waarop ik steeds met succes beroep kan doen. Dank U kernleden! Erna De Ruyver kon de betekenis en het nut van een familiegroep niet beter verwoorden dan zoals ze getuigde op de laatste drie minuten van de Video-opname (onder-tussen DVD): 'Het labyrint van de vergetelheid'. Daar getuigt Erna dat het naast de medische boodschappen voor de mantelzorgers veel belangrijker is om contacten te onderhouden met andere familieleden en lotgenoten.

Erna nogmaals bedankt om in Gent te starten met deze familiegroep.

Verslag: Jan Barbe

www.alzheimerliga.be/gent of gent@alzheimerliga.be
of 09 223 02 82

Jan Barbe, voorzitter Familiegroep Dementie regio Gent

EEN KIJKJE BIJ FAMILIEGROEPEN (JONG)DEMENTIE

REGIO'S GENT, DENDERMONDE EN TURNHOUT

CASAPERTA

Open Huis Mariakerke
Kasteeldreef 6, 9030 Mariakerke

De naam 'CasAperta' staat voor een 'Open Huis'. Elke bijeenkomst heeft het karakter van een bijzonder evenement en daar hoort gezelligheid bij, zoals samen koffie drinken, muziek maken, poëzie, dans, handenactiviteiten, kortom alles kan. We denken hierbij om muzikanten of leerlingen van de kunstacademie uit te nodigen, animatoren die goed zijn met muziek en dans komen ook zeker aan bod. Door samen op te gaan in de creatieve activiteit en plezier te beleven, wordt dementie voor even verjaagd en ontstaat er weer ruimte voor andere gedachten en emoties onder het motto 'We vieren een feestje ter gelegenheid van het leven!' De mantelzorgers leren op deze manier anders kijken naar dementie. Het draagvlak wordt verruimd, om zo de lasten lichter te maken voor de mantelzorger.

CasAperta nodigt duo's uit:

De mantelzorgers samen met de persoon met dementie waarvoor zij zorgen. De oorzaak van dementie speelt geen rol, ook de leeftijd speelt geen rol. Jonge personen met dementie, oudere personen met dementie, personen met beginnende en gevorderde dementie samen met hun mantelzorger zijn welkom. Artistieke en gezellige namiddagen voor mantelzorgers samen met de persoon met dementie waarvoor zij de zorg dragen.

Praktisch:

CasAperta gaat door op een zeer mooie en toegankelijke plaats in het Kasteelpark van Claeys Bouüaert, in het Open Huis te Mariakerke. De gastvrije locatie is gemakkelijk toegankelijk voor rolstoelen, beschikt over een bar en sanitair blok. Parkeren is gratis en gaat vlot via de Notenstraat. Inkom is gratis. Koffie en drankjes zijn aan democratische prijzen.

CasAperta wordt gedragen door een brede groep partners uit de regio Gent: OCMW diensten Gent, Alzheimer Liga Vlaanderen regio Gent, Open Huis Mariakerke, LDC De Boei Mariakerke, WZC De Liberteyt Wondelgem, Familiezorg Oost-Vlaanderen. CasAperta werkt complementair met bestaande Familiegroepen Dementie en met het Praatcafé Dementie in de regio Gent.

Programma 2016:

elke derde maandagnamiddag van de maand van 13u30 tot 16u: 18 januari, 15 februari, 14 maart, 18 april, 16 mei, 20 juni, 19 september, 17 oktober, 21 november, 19 december 2016

Graag Jan Barbe, voorzitter Familiegroep Dementie regio Gent, verwittigen als u wilt deelnemen. Tel. 09 223 02 82 of gent@alzheimerliga.be

FAMILIEGROEP DEMENTIE REGIO TURNHOUT

Op 19 november 2015 sloten we met de Familiegroep Dementie regio Turnhout het jaar feestelijk af met lekkere hapjes en een drankje. We mochten 19 mensen verwelkomen. Voor deze avond hadden we geen thema voorzien, maar kozen we voor samenzijn in een gezellige, ontspannen sfeer. Dit werd gewaardeerd door de aanwezige mantelzorgers en de uitspraak: "Dat mogen jullie volgend jaar opnieuw doen" mochten we meermaals horen. Iedereen genoot van al het lekkers en vooral van de deugdgedoende gesprekken met de lotgenoten. Tijdens de pauze werd het boek 'Kus me nog eens wakker' verlost.

Door verschillende aanwezigen werd benadrukt dat de contacten met lotgenoten en de tips die meegegeven worden tijdens de familiegroep, heel nuttig en waardevol zijn.

Het was een fijne avond, zeker voor herhaling vatbaar.

Verslag: Marleen, Maria en May

JUBILEUMVIERING FAMILIEGROEP DEMENTIE REGIO DENDERMONDE

2015 was voor de Familiegroep Dementie regio Dendermonde een jubileumjaar. De groep bestaat reeds 20 jaar en dat werd op 10 december 2015 met de nodige luister gevierd.

Voorzitter dr. Roland Pieters van de Familiegroep Dementie regio Dendermonde mocht samen met zijn kernleden een zeventigtal genodigden ontvangen in de stijlvolle Reynoutzaal van het Stadhuis Dendermonde. In aanwezigheid van de provinciale contactpersoon Jan Barbe en de heer Patrick Meulebroek, schepen van sociale zaken en voorzitter OCMW Dendermonde, genoten de gasten van een boeiend programma met een muzikale omlijsting van gitarist Leander Moens.

De viering begon met een hartelijke verwelcoming van voorzitter dr. Roland Pieters. Hij gaf een kort schets over het ontstaan van de Familiegroep Dementie en bracht hulde aan zijn kernleden. Hilde Lamers, directeur van de Alzheimer Liga Vlaanderen, feliciteerde de voorzitter en de kernleden voor hun getrouwe inzet en situeerde de Alzheimer Liga in het zorglandschap. Vervolgens werd het woord gegeven aan de gastspreker professor Bart De Strooper, hoogleraar

aan de Faculteit Geneeskunde KU Leuven. Professor De Strooper doet voornamelijk onderzoek naar de basismechanismen die de ziekte van Alzheimer en ook de ziekte van Parkinson veroorzaken. Zijn leerrijke voordracht 'Dementie, hoop voor de toekomst' werd vervolgd door een panelgesprek met experts in de intra- en extramuraal zorg voor personen met dementie. Nadat de heer Patrick Meulebroek het slotwoord had genomen, werd de viering met een feestelijke receptie besloten.

We spreken onze felicitatie en dank uit voor wie in Dendermonde 'dementie samen draagbaar maakt'.

Verslag: Marc De Smedt en Hilde Lamers

Uit het dagboek van Ludwin

In mijn dagboek vind je mijn vertellingen die ik 's nachts opschrijf wanneer ik wakker word. Ik sta er soms om 12u 's nachts voor op en het duurt soms wel twee uur vooraleer ik klaar ben. Daarna sukkel ik terug mijn bed in om verder te slapen tot vier uur 's nachts. Ik ben zo net wakker geworden van een zware nachtmerrie. Ik herinner het mij nog goed. Het was een totale chaos in China tijdens een reis die wij samen ondernamen, Leen en ikzelf.

Moet je weten dat ik uit angst nooit die reis zelf zou ondernemen. In mijn droom ging Leen er volledig onderdoor. Ik wist niet hoe ik haar tot bedaren kon brengen. Bij het wakker worden zei ik tot mijzelf: "Dit is niet echt gebeurd". Ik heb wel vaker een nachtmerrie, maar deze was wel een zeer zware. Na een tijdje besefte ik ten volle dat het maar een nare droom was. Nu kijk ik terug gelukkig om mij heen. Alles lijkt in evenwicht te zijn.

Elke kronkel van Leen krijgt een plaatsje. Gisteravond voor het slapen gaan was het heel vredig. Leen kende mij volledig en we konden sinds lang geleden met elkaar praten zoals een normaal gesprek hoort te zijn.

Groetjes,
Ludwin en Leen

NEW ENERGY FOR YOUNG DEMENTIA: BERGEN VERZETTEN IN DE HIMALAYA ONDANKS JONGDEMENTIE!

Op 23 oktober 2015 vertrok op de Parijse luchthaven Charles De Gaulle een 14-koppige ploeg richting Kathmandu (Nepal). Op zich niets speciaal ware het niet dat zich onder hen drie echtparen bevonden waarvan telkens één partner jongdementie heeft. Nooit eerder werd een dergelijk initiatief genomen en het was dan ook letterlijk grensverleggend. De ploeg werd vergezeld door zanger-dichter-schrijver Rick de Leeuw en er werd in medische begeleiding voorzien door een team onder leiding van prof. dr. Mathieu Vandenbulcke van het UZ Gasthuisberg. Het doel? Aantonen dat mensen met dementie op jonge leeftijd nog tot heel wat in staat zijn en zelfs in het mekka van het bergwandelen in primitieve omstandigheden een inspanning kunnen leveren. Tegelijk wou de ploeg ook stilstaan bij de impact van jongdementie op hun gezinnen en het dagelijks leven. Het was een stevige uitdaging die slechts kon verwezenlijkt worden met vereende krachten. Het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, het UZ Gasthuisberg te Leuven en het regionaal expertisecentrum dementie Memo in Leuven hadden hiervoor dan ook de handen in elkaar geslagen. Eveneens Te Gek!? en de Alzheimer Liga Vlaanderen waren partner en toonden zich enthousiast. Het logo van de Liga prijkte dan ook naast de andere logo's op de fleeces van de deelnemers.

Het project kreeg de naam 'New Energy For Young Dementia'. Hiermee wilden we aantonen dat mensen met jongdementie en hun partners ondanks dementie toch nog nieuwe energie kunnen tanken, bijvoorbeeld door in beweging te blijven en samen leuke dingen te doen. Er wordt al teveel op een eenzijdig negatieve wijze over dementie bericht. De expeditie was dan ook een oproep aan het beleid om voor jonge mensen met dementie ruimte te voorzien en maatwerk te bieden. De trip werd in beeld gebracht via een documentaire om zo de eigen ervaringen in perspectief te plaatsen. In 2016 zal de film in première gaan. De intense beleving van het samen optrekken in weinig comfortabele omstandigheden met een gemeenschappelijk doel, het be-

reiken van een bergpas, gaf de groep zowel mentaal als fysiek een boost. Al leerden de intense gesprekken met de deelnemers dat het ook een emotionele rollercoaster was.

Momenteel ervaart Nepal nog steeds de gevolgen van de aardbeving die het land in 2015 trof. De groep had aandacht voor de gevolgen van de aardbeving door onder andere, met dank aan bergbeklimmer Wim Smets, de restauratie te steunen van de school van Malekhu in het Dhading-district; met dank aan bergbeklimmer Wim Smets Het totale project werd onder meer gesteund door Deme4Life Foundation en Music for Life. Ook minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeuren stak de deelnemers een hart onder de riem met een video-boodschap net voordat ze in Parijs op het vliegtuig stapten.

Tijdens een druk bijgewoonde persconferentie in Nepal gaven de expeditieleden onder andere aan BBC World en de Nepalese pers tekst en uitleg bij hun ervaringen. Ook in Vlaanderen is er meer en meer aandacht voor dit unieke project. Broodnodig, want de actualiteit leert ons dat jongdementie een thema is dat mensen beroert maar ook de nodige aandacht verdient. "Uit de openhartige gesprekken met de mensen met jongdementie en hun partners is eens te meer duidelijk geworden dat er voor hen een specifiek aanbod nodig is dat hen stimuleert om de vaardigheden die ze nog hebben aan te spreken", blijkt Jurn Verschraegen, directeur Expertisecentrum Dementie Vlaanderen, terug. Substantieel van belang is dat inzicht om goed te kunnen inspelen op de noden. Inzicht ook in hoe de persoon met dementie naar zichzelf kijkt en wat hij graag in zijn dagelijks leven veranderd zou zien.

*Hoe hoger hoe kouder hoe trager
De regen valt almaar gestager
De weg is het doel
Het gedeelde gevoel
Maar de top mag van ons wel wat lager
Rick de Leeuw*

Op de blog <http://newenergy.jongdementie.info> kan je terecht voor het dagboek van de expeditie.

Verslag: Olivier Constant en Jurn Verschraegen respectievelijk communicatiemedewerker en directeur van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen

DEMENTIE, INTIMITEIT EN SEKSUALITEIT IN DE ZORG

Dementie en seksualiteit zijn twee woorden die veel emoties oproepen. Emoties die niet altijd in harmonie gedijen en de balans van hart en verstand wel eens uit haar evenwicht brengen. Toch hebben ook (oudere) personen met dementie en hun eventuele partners, behoefte aan intimiteit en fysiek contact, in welke vorm dan ook. Ik hoor u al zeggen: "Natuurlijk is dat zo, maar gaat dit ook op voor ouderen ...? Uit een literatuurstudie naar seksualiteit bij ouderen (Rademakers, 1994)¹ blijkt dat de seksuele activiteit in het algemeen afneemt met de leeftijd, maar dat er op dit punt een grote mate van individuele variatie kan zijn. De interesse in seksualiteit blijft nagenoeg op hetzelfde niveau als op jongere leeftijd. Het is wel zo dat fysiologische en hormonale veranderingen, ziekte, medicijngebruik en sociale factoren belemmerd kunnen zijn ten aanzien van seksuele activiteiten.

Hoe oud iemand ook is, welke beperking of aandoening iemand ook heeft: in de zorg en in het omgaan met elkaar moet men er rekening mee houden dat "seksualiteit een seksuele behoefte is en een aspect van de menselijke persoonlijkheid die niet kan gescheiden worden van andere levensaspecten".³ Dit betekent nog niet dat mensen altijd even vlot over dit onderwerp zullen spreken; noch dat men in diverse omstandigheden weet hoe men constructief en warmmenselijk ermee moet omgaan. Zeker niet als de grens tussen toelaatbaar seksueel gedrag en seksueel misbruik erg dun wordt en mensen met seksueel grensoverschrijdend gedrag worden geconfronteerd.

De intimiteits- en seksualiteitsbeleving van zorgbehoevende mensen, zowel in de thuissituatie als in zorgvoorzieningen, verdient onze blijvende aandacht en 'zorg'. Dit is niet altijd een gemakkelijke opdracht, ... zo blijkt al uit het gegeven dat dit onderwerp al bij veel leidinggevendenden, hulpverleners én zorgvragers tot serieuze kopzorgen heeft geleid. Ook in gesprekken met mantelzorgers en andere naasten van personen met dementie stellen wij dit vast. Om betrokkenen van personen met dementie de gelegenheid te geven om met elkaar hierover in alle sereniteit en discretie te spreken, heeft onze educatieve stafmedewerker Laura Weyns een themahandleiding over dit onderwerp uitgeschreven. De verleende informatie en gestelde vragen bieden kansen om ervaringen, opgedane kennis, omgangstips en bezorgdheden met elkaar uit te wisselen. Niet zelden is de herkenning van gelijksoortige problemen of

*Vroeger hield ik alleen van je ogen,
nu ook van de kraaipeepoeljes ernaast. (...)*

*Vroeger was er alleen haast
om te hebben wat je had, elke keer weer.*

Vroeger was er alleen maar nu.

Nu is er ook toen.

Er is meer om van te houden.

Er zijn meer manieren om dat te doen.

Herman de Coninck²

bezorgdheden bij lotgenoten al voldoende én leidt het tot emotionele opluchting, begrip en nieuwe inzichten.

Zowel in de thuissituatie als in de gezondheids- en woonzorgvoorzieningen dienen zorgverleners op zijn minst professioneel met de intimiteits- en seksualiteitsbeleving van zorgvragers om te gaan, dit op een zodanige wijze dat het de privacy en waardigheid van de betrokkenen niet aantast. Uiteraard mag hierbij van zorgverleners gevraagd worden dat ze zelf 'hun boekje niet te buiten' gaan; of met andere woorden dat ze geen ontoelaatbaar seksueel gedrag ten aanzien van zorgvragers vertonen.

"De Vlaamse regering heeft de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan het beleid inzake preventie van en omgang met seksueel grensoverschrijdend gedrag in gezondheids- en woonzorgvoorzieningen. Deze voorzieningen zijn sinds 1 januari 2015 verplicht om een beleid uit te stippelen rond seksueel grensoverschrijdend gedrag van hulpverleners ten aanzien van zorgvragers. (...) Van de voorziening wordt verwacht dat ze een referentiekader ontwikkelen voor seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen gebruikers onderling alsook tussen gebruikers en zorgpersoneel. (...)"⁴

Met de publicatie 'Het taboe doorbroken: seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen zorgaanbieders en zorgvragers' biedt Zorgnet Vlaanderen sinds 2013 een handleiding aan de woonzorgcentra voor het uitstippelen van een beleid rond seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het nieuwe boek 'Seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorg' (nov. 2015) van Ellen Van Houdenhove, Jan Van Velthoven en Els Messelis⁵ verstrekt eveneens goede handvaten.

Daarnaast is het goed te weten dat eind 2015 een nieuw ethisch advies over intimiteit en seksualiteit in de zorg voor ouderen is opgemaakt, dit door de Commissie voor Ethiek van Zorgnet-icuro.⁶ Het basisidee van de visietekst is dat lichamelijke niet stopt op een zekere leeftijd. De tekst bevat een ethisch geïnspireerd denkkader waarbinnen diverse aspecten van de problematiek rond intimiteit en seksualiteit van ouderen op een verantwoorde wijze kunnen worden besproken. Daarnaast worden concrete aanbevelingen gegeven die van belang zijn in het vinden van een gepaste omgang met intimiteit en seksualiteit in de zorg voor ouderen.

© Hilde Lamers

PREVENTIE VAN DEMENTIE?! EN DE ROL VAN DE SOCIALE CONTEXT ALS DEMENTIE ZICH TOCH VOORDOET ...

Hoeveel mensen leven nu met dementie? Zal dit aantal vermeerderden? Volgens een artikel dat reeds eind augustus 2015 in 'The Lancet' verscheen, zijn er onderzoekers die beweren dat het aantal mensen met dementie alvast in de westerse landen is gestabiliseerd.¹ De onderzoekers bestudeerden vijf grote studies en vergeleken het aantal personen met dementie in een bepaalde leeftijdsgroep in twee periodes. Uit de bevindingen blijkt dat zowel het percentage van de bevolking met dementie als het aantal bijgekomen personen met dementie in die specifieke leeftijdsgroepen is gedaald. In 'De Morgen' lezen we dat Professor Carol Brayne van de Universiteit van Cambridge van mening is dat oude studies het idee van een voortgezette dementie-epidemie ondersteunen.² Maar deze zijn volgens haar achterhaald. Veel zou te maken hebben met onze levensverwachting, leefomstandigheden, gezondheidszorg en levensstijl die sinds vroeger ingrijpend zijn veranderd. Brayne legt hierbij een link met het aantal personen met hart- en vaatziekten en de desbetreffende overlijdens. Zij zegt dat sinds de jaren 80 dit aantal in hoge inkomenslanden stelselmatig is gedaald. Volgens haar komt dat door verbeteringen in de preventie en behandeling van belangrijke risicofactoren. Brayne zegt dat we nu mogelijk ook het resultaat op het vlak van dementie gaan zien. Toch moeten de resultaten van de vergelijkende studie worden gerelativeerd. Het is nu eenmaal een gegeven dat mensen ouder worden en dat dementie vaker op latere leeftijd toeslaat. De aanpak én omgang met dementie verdienen nog steeds onze blijvende aandacht, zorg en onderzoek. Brayne is er wel van overtuigd dat er nood is om de focus te verleggen naar preventie gedurende de hele levensloop.

¹ Rademakers, J. (1994). Seksualiteit van ouderen, een literatuurstudie. Tijdschrift voor seksuologie, 18(3), 208 - 213.

² Uit twee strofen van 'Voor mekaar' uit 'De gedichten'. Uitgever: Arbeiderspers, Amsterdam - Antwerpen, 1998.

³ "Seksualiteit is een seksuele behoefte en een aspect van de menselijke persoonlijkheid die niet kan gescheiden worden van andere levensaspecten. Ze beïnvloedt onze gedachten, onze gevoelens, onze handelingen en onze interacties, en bijgevolg, onze mentale en fysieke gezondheid. Net zoals de gezondheid een fundamenteel recht is van de mens, moet de seksuele gezondheid, ook een fundamenteel recht zijn van de mens." Definitie van de Wereldgezondheidsorganisatie 1975 geciteerd in Reynaert, C., Tordeurs, D. Van Houtte, M., Verreckt, E. & Zdanowicz, N. (2004). Het affectieve en seksuele leven na 50 jaar. Belgian Journal for sexual health, 1, 12-17.

⁴ Vlaams Parlement, Schriftelijke vraag nr. 246, 14.01.2015, van Lies Jans aan Jo Vandeurzen, Vlaams minister van welzijn, volksgezondheid en gezin

⁵ E. Van Houdenhove, J. van Velthoven, E. Messelis, Seksueel grensoverschrijdend gedrag in de zorg, Politeia, VWSG, 2015.

⁶ www.zorgneticuro.be/nieuws/nieuw-ethisch-advies-zorgnet-icuro-helpt-woonzorgvoorzieningen-seksualiteit-bij-ouderen

*"Momenteel is onze levensstijl en gezondheid aanzienlijk beïnvloed door factoren in onze ruime sociale omgeving waarover we beperkte controle hebben. Ten gunste van de toekomstige bevolking, is het van belang dat de verantwoordelijkheid voor de preventie van dementie moet gezien worden als een zaak van de gemeenschap en van de gehele wereld."*³

Dementie achter de voordeur

Het is ook een zaak van ons allen om personen die reeds dementie hebben, de beste ondersteuning en zorg te verlenen. Elke samenleving heeft hierbij haar verantwoordelijkheden. In Vlaanderen is men hier al een tijdje mee bezig. En maar goed ook. Volgens de wereldgezondheidsorganisatie is dementie prioriteit nummer 1. In Vlaanderen hebben naar schatting 116.000 mensen dementie. Voor heel België is het aantal ca. 175.000. Dit stelt ons allen voor grote uitdagingen, zeker als nog niet iedereen in de sociale omgeving weet hoe ze met mensen met dementie moeten omgaan. Dat de ondersteuning niet altijd even vlotjes verloopt, onderschrijft Anne-Mei The, bijzonder hoogleraar Langdurige zorg en dementie aan de Universiteit van Amsterdam.

In 'Zorgvisie' spreekt zij over een "verborgen tragiek van dementie achter de voordeur".⁴ Professor The wijst op de onderbelichting van de beleavingswereld van mensen die thuis wonen met dementie. "Achter de voordeur, in het privé-domein, is er veel verdriet over het verlies van de ratio. En over het verlies van de relatie. Je partner is je partner niet meer. Dat is ontluisterend. (...) Mensen met dementie kunnen een schuldgevoel krijgen omdat ze het idee hebben dat ze hun partner te veel belasten. Hetzelfde geldt voor de mantelzorgers. (...) Wil je mensen met dementie en hun partners onder-

steunen, dan zul je je moeten verdiepen in hun leefwereld en moeten begrijpen wat er gebeurt achter de voordeur."⁵

Professor The en haar vakgroep in Amsterdam onderzoeken hoe dat het beste kan gebeuren. Zij hebben daarvoor de 'Sociale Benadering Dementie' ontwikkeld.⁶ In deze benadering is het dagelijkse leven van mensen met dementie het uitgangspunt. De focus ligt dus op de persoon met dementie én dit binnen de context van zijn of haar omgeving: de leefwereld van de persoon met dementie. In ieder geval moet worden aangesloten bij wat mensen nog zelf kunnen. Daarbij is de sociale context van groot belang. De naaste omgeving moet weten hoe zij met dementie moet omgaan. Naarmate het dementieproces vordert, wordt het voor mensen met dementie steeds moeilijker om zich aan te passen. Daarom moet de vraag gesteld worden welke veranderingen er in de context kunnen worden aangebracht om de kwaliteit van leven van een persoon met dementie te verhogen.

Mantelzorg

Dat we met zijn allen onze verantwoordelijkheden dienen op te nemen, is een goede zaak. In Vlaanderen zijn we op de goede weg en kennen we het transitieplan 'Dementiekundige basiszorg in het natuurlijk thuismilieu' (maart 2014) dat de deskundigheid in het thuismilieu moet verhogen. "Het doel van dat plan is om elke persoon met dementie en zijn mantelzorger tijdig en correct te ondersteunen", aldus Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen.⁷ Hij staat erop dat de dementiekundige basiszorg wordt versterkt. Met het educatief pakket 'Zorg verlenen bij mensen met dementie thuis' verstrekken het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de regionale expertisecentra dementie alvast een goede handleiding en een cursus voor medewerkers in de thuiszorg.

Dementiekundige basiszorg past in de vermaatschappelijking van de zorg dat onder Minister Jo Vandeurzen is gelanceerd. Het begrip 'vermaatschappelijking van de zorg' betekent: "Verschuiving binnen de zorg waarbij ernaar gestreefd wordt om mensen met beperkingen, chronisch zieken, kwetsbare ouderen, jongeren met gedrags- en emotionele problemen, mensen die in armoede leven, ..., met al hun mogelijkheden en kwetsbaarheden een eigen zinvolle plek in de samenleving te laten innemen, hen daarbij waar nodig te ondersteunen en de zorg zoveel mogelijk geïntegreerd in de samenleving te laten verlopen. Begrippen die hierbij een rol spelen zijn onder meer desinstitutionalisering, community care, empowerment, kracht- en contextgericht werken, vraagsturing en respijtzorg".⁸ Het gaat hier over goede zorg die deel uitmaakt van het dagelijkse sociale leven van mensen. Naast professionele hulp speelt de kracht van de informele zorg. Kwaliteitsvolle zorg krijgt immers mee vorm door mantelzorgers

die zich liefdevol bekommeren om een zorgafhankelijke persoon. Het is belangrijk dat te erkennen én dat zij zich ondersteund weten. Dit kan onder meer in de vorm van respijtzorg, informatieverlening, dagopvang, psycho-educatie (www.dementieennu.info), lotgenotencontact via de Familiegroepen (Jong)Dementie, ... met andere woorden ondersteuning op maat én dit met respect voor behoeften en verlangens.

© Hilde Lamers

¹ Wu, Y-T et al, Dementia in western Europe: epidemiological evidence and implications for policy making. Lancet Neurology, 21 aug. 2015. www.cam.ac.uk/research/discussion/despite-the-headlines-dementia-epidemic-may-not-actually-be-getting-worse [Toegang 12/12/2015]

² www.demorgen.be/wetenschap/het-loopt-niet-zo-n-vaart-met-de-dementie-epidemie [Toegang 30/11/2015]

³ www.cam.ac.uk/research/discussion/despite-the-headlines-dementia-epidemic-may-not-actually-be-getting-worse [Toegang 12/12/2015]: "Yet our lifestyles and health are considerably influenced by factors in our wider social environment over which we have limited control. For the sake of future populations, this is why responsibility for dementia prevention should be seen as a matter for society and the world as a whole."

⁴ www.zorgvisie.nl/Kwaliteit/Verdieping/2015/10/Anne-Mei-The-de-verborgen-tragiek-van-dementie-achter-de-voordeur-2700861W

⁵ Ibid.

⁶ www.anne-meithe.nl/sociale-benadering-dementie.html

⁷ www.jovandeuren.be/nl/van-acute-naar-chronische-zorg-transitie-plan-dementie-moet-thuisondersteuning-een-boost-geven

⁸ Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, De kracht van het engagement, Brussel, 2013, p. 3.

Wil je meer weten over mantelzorg en als mantelzorger tips aangereikt krijgen? Dan verwijzen we graag naar de brochure 'De Mantelzorgers', een uitgave van de Alzheimer Liga Vlaanderen (2014).

prijs:

€ 1,00 + verzendingskosten.

Te bestellen via het secretariaat 014 43 50 60 of via het bestelformulier: www.alzheimerliga.be/bestelformulier

VIERING 15 JAAR GEHEUGENKLINIEK SINT-JAN BRUGGE

Op 17 oktober 2015 vierde de geheugenkliniek Sint-Jan Brugge haar 15-jarig bestaan op een stijlvolle en interessante academische zitting die door honderden aanwezigen werd bijgewoond. Bestuurder Bernard Gabriëls en voorzitter François De Vleeschouwer vertegenwoordigden de Alzheimer Liga Vlaanderen.

Na de verwelkoming werd de werking van de geheugenkliniek toegelicht. Gelijkaardig in multidisciplinair partnership, complementariteit tussen theorie en praktijk zijn de basisprincipes in deze dagkliniek, waar per jaar ongeveer 520 patiënten worden geholpen.

De diagnostische criteria werden toegelicht, aangepast aan recente wetenschappelijke en maatschappelijke functies. Een waardevolle bijdrage in een vroegtijdig stadium van geselecteerde patiënten zijn de biomerkers. Op aanschouwelijke wijze werden de mogelijkheden ter zake, met voor- en nadelen besproken in functie van eventuele indicaties. Biomerkers zijn vooral interessant bij atypische beelden en/of voor jonge personen.

Met betrekking tot de neuropsychologische diagnostiek die de relatie onderzoekt tussen hersenfunctioneren en gedrag, werd 'vroeg diagnostiek' afgewogen ten opzichte van 'vlugge diagnostiek'. Immers, er is nood aan een goed assesment en intense multidisciplinaire samenwerking naast het feit dat een volledige onderzoeksmethode moet voldoen aan een aantal parameters. Via scoreverlening wordt de mogelijkheid geschapen tot interpretatie van de resultaten. De stand van zaken inzake neuropsychologische diagnostiek, is veelbelovend voor de toekomst.

Bij de uitwerking van het thema 'Failyt en dementie = een eigen dimensie' kwam op inlevende wijze de kwetsbaarheid van personen met dementie aan de orde.

De multifocale disfunctionaliteiten zoals eetproblemen, bewegingsmoeilijkheden, gedragsproblemen, incontinentie, verlies van reserves en functionaliteit, ... geven een eigen dimensie aan de getroffen. Steeds moet afgewogen worden in functie van de juiste behandelingsbeslissingen, van het zinvolle doen en het zinloze laten.

Op realistische wijze werd geïnformeerd over het antwoord op de vraag of Alzheimer Disease kan genezen. Er werden enkele lichtpunten toegelicht die reden geven tot gedoseerd optimisme op langere termijn.

De klinische psychologie beoogt het traject 'van revalidatie tot coaching', om op deze wijze aangepaste cognitieve zorg aan te bieden. Er wordt sterk ingezet op de neuroplasticiteit van de persoon met dementie, en liefst ook van de mantelzorger. Via trajectbegeleiding verloopt dit project stap voor stap, aan de hand van vijf pijlers: cognitieve readaptatie, cognitieve stimulatie, sociale ondersteuning, psycho-educatieve en cognitieve training.

Tot slot werden de recente evoluties in de praktijk en het beleid geschetst, met betrekking tot de psycho-sociale zorg van personen met dementie. De uitdagingen voor het beleid, de samenleving en in functie van goede persoonlijke zorg werden duidelijk behandeld, naast de oproep om te blijven investeren, ook in de thema's van zorgonderzoek binnen de ruimte van het toegepast wetenschappelijk onderzoek.

Alzheimer Liga Vlaanderen dankt het team van de geheugenkliniek van harte, wenst haar waardering uit te spreken voor zoveel zorgzaamheid en bejegening van personen met dementie, en wenst hen alle succes in de verdere werking.

Verslag: François De Vleeschouwer

ERFGOED EN DEMENTIE

"Het boek 'Erfgoed en dementie' en de eruit volgende initiatieven maken van een dementievriendelijk Vlaanderen meer en meer een realiteit. Het ophalen van positieve herinneringen stimuleert, ontspant en ondersteunt de persoon met dementie in zijn zelfvertrouwen en identiteit. Ik stel met genoeg vast dat de culturele en erfgoedsector aan dit thema aandacht besteden en daardoor ook hun sociale meerwaarde tonen."

Jo Vandeurzen

Omgaan met personen met dementie is vanouds een zaak van de zorgsector. Maar recent is het inzicht gegroeid dat cultureel-erfgoedinstellingen (musea, archieven, erfgoedbibliotheken, vrijwilligersorganisaties enz.) een enorm potentieel hebben dat bij het reminiscentiewerk kan worden ingezet.

Het nieuwe boek 'Erfgoed en dementie' wil dan ook beide sectoren nader bij elkaar brengen. Het geeft achtereenvolgens een inleiding tot dementie, mantelzorg en het belang van het verleden. Het boek staat ook stil bij voorbeelden van reminiscentieprojecten en -tools, en geeft de lezer een overzicht van de belangrijkste actoren en informatiebronnen rond dementie, mantelzorg en reminiscentie in Vlaanderen. Bovendien worden ook veel van deze voorbeelden prikkelend voorgesteld in *augmented reality* (hierbij wordt digitale informatie aan de werkelijkheid toegevoegd).

Het boek verschijnt ook in aanloop naar de Erfgoeddag van 2017. Die heeft als thema 'Zorg'. Een geïntegreerd erfgoedbeleid staat vandaag hoog op de agenda. Dit thema is dan ook een uitnodiging aan beide sectoren om samen te werken (www.erfgoeddag.be).

Het boek 'Erfgoed en dementie' is een uitgave van Politeia in samenwerking met FARO, Howest/Kennispunt Mantelzorg en Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en kan besteld worden bij Politeia.

SAMENWERKING MET UITGEVERIJ LANNOO - 15% KORTING OP EEN SELECTIE TITELS

Uitgeverij Lannoo heeft de laatste tijd een aantal titels uitgebracht rond het onderwerp Alzheimer. Het betreffen zowel getuigenissen als professionele titels.

Het platform van de online shop laat toe dat Uitgeverij Lannoo bepaalde acties en voordelen kan aanbieden aan specifieke passende organisaties, alsook aan onze Liga.

Momenteel loopt er een samenwerking waarbij een reeks boeken aangekocht kunnen worden aan 15% korting, indien dit gebeurt via de link op onze website www.alzheimerliga.be. Bij het toevoegen van een exemplaar aan het winkelmandje wordt de korting automatisch toegekend.

Volgende boeken worden aangeboden:

- Dementie op jonge leeftijd
- Voor altijd mijn mama
- Alzheimer onderzocht
- Mist in mijn hoofd
- Mijn opa is een boom
- Cognitieve gedragstherapie voor ouderen

De actie is enkel geldig via de specifieke link van LannooShop, zolang de voorraad strekt.

Word jij ons visitekaartje?

Alzheimer Liga Vlaanderen vzw zoekt enthousiaste mensen die zich vrijwillig willen inzetten voor **onze** regionale Familiegroepen (Jong)dementie. Deze Familiegroepen bieden **lotgenotencontact** voor familieleden en mantelzorgers van personen met (jong)dementie.

Interesse? Neem contact op met de educatieve stafmedewerker: laura.weyns@alzheimerliga.be of 0495 21 41 19; via het secretariaat: secretariaat@alzheimerliga.be of 014 43 50 60

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE ANTWERPEN

ANTWERPEN CENTRUM

Contactpersoon: Julien De Leeuw, T. 0479 73 23 70, antwerpen@alzheimerliga.be
Locatie: lokalen van Gezinsbond Gewest Antwerpen, Schermersstraat 32, 2000 Antwerpen
Tijdstip: 20.15u. (onthaal vanaf 19.45u.) tot 22u.

16/02/2016: Begrijpen, maakt het misschien iets draaglijker? Hoe komt het dat mijn moeder mij niet meer herkent? En hoe toch nog contact leggen met de persoon met dementie?

Hierover gaan we in gesprek met Marieke Verbiest, klinisch neuropsychologe.

12/04/2016: Draagkracht en draaglast in balans. Hebben we als mantelzorger ook voldoende oog voor wat ons belast? Schenken we voldoende aandacht aan onze eigen draagdracht?

Begeleiding: Team Antwerpen Centrum

JONGDEMENTIE ANTWERPEN-CENTRUM

Contactpersoon: Julien De Leeuw, T. 0479 73 23 70, antwerpen@alzheimerliga.be
Locatie: lokalen van Gezinsbond Gewest Antwerpen, Schermersstraat 32, 2000 Antwerpen
Tijdstip: 20.15u. (onthaal vanaf 19.45u.) tot 22u.

01/03/2016: Hoe hou ik het vol? Gesprekavond rond: 'Hoe hou ik het vol als mantelzorger?' Begeleiding: Katja Van Goethem en Team Antwerpen Centrum

BERCHEM

Contactpersoon: Raymonda Poeck, T. 03 340 46 80

berchem@alzheimerliga.be

Locatie: woonzorgcentrum De Veldekens, Grote Weide 2, 2600 Berchem
Tijdstip: afwisselend namiddag en avond

23/02/2016: De verschillende vormen van dementie. Namiddag: 14u. – 16u.

26/04/2016: Mantelzorgers: draaglast en draagkracht in balans. Avond: 19.30u. – 21.30u.

BONHEIDEN

Contactpersonen: Jenny Claes, T. 015 20 71 17, bonheiden@alzheimerliga.be
 Micheline Janssens, T. 015 51 72 58, Micheline.janssens@denolm.be
Locatie: Woonzorgcentrum Den Olm, Schoolstraat 55, 2820 Bonheiden
Tijdstip: 14u. tot 16u.

Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma!

BRECHT

Contactpersonen: Bart Neefs, T. 03 330 11 20, brecht@alzheimerliga.be
Locatie: Lokaal deinstencentrum Het Sluisken, Gasthuisstraat 11, 2960 Brecht
Tijdstip: afwisselend namiddag en avond.

19/02/2016: Mogelijkheden van vrije tijd en vakantie voor en met personen met dementie
 Tijdstip: 14u. - 15.30u.

15/04/2016: Hoe positief omgaan met de gevoelens van personen met dementie. Wat als het moeilijk wordt? Hoe gaan we om met hun verdriet, onmacht, agressie, achterdocht? We praten er samen over met een tasje koffie.
 Tijdstip: 18.30u.- 20u.

EKEREN

Contactpersoon: Marianne Van den Broeck, T. 0474 80 59 54, ekeren@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Hof De Beuken, Geestenspoor 73, 2180 Ekeren
Tijdstip: 19.30u. – 22u.

Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

HEIST OP DEN BERG

Contactpersoon: Ilse Van Dessel, heistopdenberg@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum De Pit / Inloophuis Dementie, Boonmarkt 27, 2220 Heist-op-den-Berg
Tijdstip: 14u.
Deelname: € 2

19/01/2016: De verschillende rollen van de mantelzorger

16/02/2016: Seksualiteit en intimiteit

15/03/2016: Thuiszorg te zwaar? Wat nu? Opname in een woonzorgcentrum? Hoe verloopt dit?

WIEKEVORST

Contactpersonen: Steffi Van Besouw en Rachel Van Zand, wiekevorst@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum Het Pluspunt, Sint-Jozefstraat 15, 2222 Wiekevorst
Tijdstip: 14u. - 15.30u.
Deelname: € 2

Elke eerste dinsdag van de maand.

HERENTALS

Contactpersoon: Dany Vrydag, T. 0484 79 89 11, herentals@alzheimerliga.be
Locatie: afwisselend

19/01/2016: 'Het einde nadert! Wat nu? Wat kan de rol van familie nog zijn in het woonzorgcentrum?' – gelegenheid tot het uitwisselen van ervaringen en vragen stellen. Door Yolanda Bosmans, referentiepersoon dementie. Tijdstip: van 14u – 16u. I.s.m. en in het woonzorgcentrum Bremdael, Ernest Claesstraat 54, 2200 Herentals

04/02/2016: Film 'Still Alice' – om 14 u. Schouwburg van CC 't Schaliken, Grote Markt 35, Herentals
 Professor Alice Howland, een taalkundige, wordt geconfronteerd met de afschuwelijke realiteit, Alzheimerdementie. Ze begint woorden te vergeten en takelt langzaam maar zeker af wat haar relatie met haar man en hun 3 kinderen op proef stelt. Organisatie van en met

inleiding en nabespreking door het LDC 't Convent - Vooraf inschrijven: 014 28 20 00 of dienstencentrum@ocmwherentals.be.

30/03/2016: In de Lakenhal, Markt, Herentals - 20u. De theatermonoloog 'Va is koning', is geschreven door de zoon, van Jef Wuyts, ijskreeamboer, die lijdt aan dementie. U wordt meegezogen in de wereld van Jef, thuis, in het ziekenhuis en later in het woonzorgcentrum. Willy De Jaeghere brengt het ons op aangrijpende wijze, verassend, intiem, zonder meligheid en vaak ook doorspekt met een vlagje humor, maar vooral (h)eerlijk. I.s.m. huisvandeMens
 Vooraf inschrijven: 014 85 92 90 of herentals@deMens.nu

20/04/2016: van 18u. tot 20u. In het LDC 't Convent Begijnhof 17, Herentals
 Zorgen voor de persoon met dementie met aandacht voor het praktische – het doen – en de hulpmiddelen. Er is gelegenheid tot het uitwisselen van ervaringen en vragen stellen.
 Door mediotheek De Voorzorg

KLEIN BRABANT VAARTLAND

Contactpersoon: Kris De Koker, kleinbrabantvaartland@alzheimerliga.be
Locatie: De Vlasschaerd, cafetaria van het woonzorgcentrum OCMW Puurs in de palingstraat 44 te Puurs
Tijdstip: 19.30u.

De Familiegroep Dementie regio Klein Brabant Vaartland houdt een sabbatjaar. In deze regio worden wel praatcafés georganiseerd. Meer info kan u hiervoor opvragen bij Kris De Koker.

MOL

Contactpersoon: Rob Philipsen, T. 014 33 15 50, mol@alzheimerliga.be
Locatie: Rust- en verzorgingstehuis Witte Meren, Collegestraat 69, 2400 Mol
Tijdstip: vrijdagavond, van 19u. tot 21u.

19/02/2016: Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

18/03/2016: Gedragsveranderingen bij mensen met dementie

29/04/2016: spel 'Mens erger je niet' met Karolien Verschueren van ECD Tandem

TURNHOUT

Contactpersoon: Marleen Mesuere-Jooris, T. 03 314 60 93, turnhout@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum De Wending. Albert van Dyckstraat 18, 2300 Turnhout
Tijdstip: 19.30u. (onthaal vanaf 19u), einde rond 21.30u.

18/02/2016: Opname en verblijf in een WZC, door Marleen, mantelzorger

14/04/2016: *Communicatie, begrijpen en begrepen worden*

JONGDEMENTIE TURNHOUT – IN SAMENWERKING MET ONS ZORGNETWERK VZW

Contactpersoon: May Verheijen, T. 03 314 43 73
jongdementieturnhout@alzheimerliga.be
Locatie: 't Kaffee, woonzorgcentrum De Wending 1, Albert Van Dyckstraat 18, Turnhout
Tijdstip: van 19.30u tot 21.30u.

26/01/2016: *Goede afspraken maken goede vrienden.*
Moderator: Hilde Weckhuysen van Ons Zorgnetwerk
08/03/2016: *Wat houdt je bezig als mantelzorger?*
Moderator: May Verheijen

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE LIMBURG

BERINGEN

Contactpersoon: Myriam DHulst, T. 0484 67 49 14
beringen@alzheimerliga.be
Locatie: vzw Thuisverzorging de 'Eerste Lijn', Koolmijnlaan 86, 3580 Beringen

Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

BREE

Contactpersoon: Tamara Mackendas, T. 089 56 38 94
bree@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum de Gerkenberg, Meeuwkerkezel 90a, 3960 Bree

Iedere 1ste maandag van de maand. Inloop om 19.15u. en aanvang is om 19.30u. Het einde is rond 21u voorzien. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk. Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar woonzorgcentrum?, Omgaan met dementie, Zorg dragen voor zichzelf, ...

MAASEIK

Contactpersoon: Miek Vandenbergh, T. 089 56 38 94
maaseik@alzheimerliga.be

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

AALTER

Contactpersonen: Jessica Van der Plaetsen en Isabel Claeys, T. 09 391 09 77, aalter@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Veilige Have, Lostraat 28, 9880 Aalter (in de cafetaria).

23/02/2016: *Financiële tegemoetkomingen, door Stefaan Vercammen om 19.30u.*
24/03/2016: *Open dialoog: reflectie rond het boek 'Voor altijd mijn mama' van Kathleen Aerts - om 14u.*

ZWIJNDRECHT – IN SAMENWERKING MET ECD ORION

Contactpersoon: Koen Dockx, T. 03 253 29 29
zwijndrecht@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum De Regenboog, Regenbooglaan 14, 2070 Zwijndrecht
Tijdstip: 19u. – 21u.

18/02/2016: *Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.*
21/04/2016: *Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.*

Locatie: vergaderzaal woonzorgcentrum De Maaspoorte - Sionstraat 21, Maaseik

Iedere 3de maandag van de maand. Inloop om 19u15 en aanvang is om 19.30u. Deelname is gratis en inschrijving is niet noodzakelijk. Thema's: Wat is dementie, Hoe en wanneer de overgang thuis naar woonzorgcentrum?, Omgaan met dementie, Zorg dragen voor zichzelf, ...

OVERPELT

Contactpersonen: Wendy Ceelen en Veerle Janssen, T. 011 80 56 56, overpelt@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Immaculata, Dorpsstraat 58, 3900 Overpelt

25/02/2016: *Draagkracht en draaglast in balans*
07/04/2016: *Sociale en professionele ondersteuning*

JONGDEMENTIE OVERPELT

Contactpersonen: Eveline Lemmens, jongdementieoverpelt@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Immaculata, Dorpsstraat 58, 3900 Overpelt
Tijdstip: 20u. – 22u.

28/04/2016: *Omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag bij mensen met dementie. Door Stan De Smet - om 19u30*

DEINZE

Contactpersonen: François Van de Weyer, T. 09 330 77 14, Pierre Van Houcke, T. 09 372 83 50, deinze@alzheimerliga.be
Locatie: zaal 'De Rekkeling' D. Delcroixstraat 1A, 9800 Deinze
Tijdstip: telkens van 14u. tot 16u.

25/02/2016: *Wie is de mantelzorger van de mantelzorger?*
28/04/2016: *Hoe beantwoordt de mantelzorger vragen van familie en omgeving?*

DENDERMONDE

Contact: Dr. Roland Pieters, T. 052 20 19 57 of 0475 72 32 24, dendermonde@alzheimerliga.be
Locatie: A.Z. Sint-Blasius (grote vergaderzaal), Kroonveldlaan 50, Dendermonde 'De Brug', woonzorgcentrum Sint Antonius, Rootjensweg 77, 9200 Grembergen. Geen inschrijvingen noodzakelijk.

16/03/2016: *Communicatie, begrijpen en begrepen worden*

EKKLO

Contactpersoon: Frederik Kochuyt, T. 0486 44 07 09
eeklo@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum Zonneheem, Schietspoorstraat 9, 9900 Eeklo
Tijdstip: telkens van 14u. tot 16u.

10/03/2016: *poëzie: 'Late herfst zonder wissel van de seizoenen' - Magda Van Renterghem*

GENT

Contactpersonen: Jan Barbe, T. 09 223 02 82, gent@alzheimerliga.be
Locatie: polyvalente zaal van het Tempelhof, St. Margrietstraat 36, 9000 Gent
Tijdstip: 19.30u.

09/02/2016: *'Gevoelens en intimiteit' door Nelle Frederix, ECD Paradox*
08/03/2016: *'Communicatie en begrepen worden' door Nele Van Schelvergem*
12/04/2016: *'Ervaringen in het rusthuis' door Karien De Wispelaere*

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE VLAAMS-BRABANT

AARSCHOT

Contactpersoon: Jacqueline Alaerts, T. 016 48 90 41, aarschot@alzheimerliga.be
Locatie: woonzorgcentrum Sint-Rochus, Albertlaan 2, 3200 Aarschot
Tijdstip: van 19.30u tot 21.30u.

22/02/2016: *Positieve aspecten in de zorg*
25/04/2016: *Thuis wonen met een persoon met dementie. Door Hilde Weckhuysen, Ons Zorgnetwerk Wijmaal*

JONGDEMENTIE LEUVEN - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD MEMO

Contactpersonen: Annemie Janssens, memo@dementie.be, T. 016 50 29 06

JONGDEMENTIE GENT - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD PARADOX

Contactpersoon: Veerle De Bou, Veerle.debou@ecd-paradox.be, 09 233 14 38.
Locatie: regionaal expertisecentrum dementie Paradox, Molenaarsstraat 34, 9000 Gent (parking woonzorgcentrum Sint Jozef)

22/02/2016: *Vraag het aan ... de neuroloog.*

SINT-NIKLAAS

Contactpersoon: Lut Heyndrickx, 0468 27 93 46, sintniklaas@alzheimerliga.be
Locatie: lokaal dienstencentrum (LDC) De Wilg, Lamstraat 23, 9100 Sint-Niklaas, afwisselend namiddag en avond.
Tijdstip: afwisselend namiddag en avond.

21/01/2016: *'Er is weer een nieuw jaar: verwachtingen, hoop, vertrouwen, ...' - 19u. – 21u.*
17/03/2016: *'Medicatie bij dementie' In samenwerking met Dokter De Greef - 19u. – 21u.*
28/04/2016: *Diagnose dementie. En nu? Aanvaarden en verwerken*

WONDELGEM

Contactpersoon: Anneleen Steyaert T. 09 216 19 69
wondelgem@alzheimerliga.be
Locatie: cafetaria woonzorgcentrum De Liberteyt, Vroonstalledries 22, 9032 Wondelgem
Tijdstip: 19u – 21u.

Graag telefonisch inschrijven (09 216 10 00 of via mail wondelgem@alzheimerliga.be)

Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

Jacqueline Alaerts, jacqueline.alaerts@skynet.be, T. 016 48 90 41
Locatie: lokaal dienstencentrum Wijnveld, Wingerdstraat 14, 3000 Leuven

Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

BRUSSEL

Contactpersoon: Greet Pernet, brussel@alzheimerliga.be
Locatie: Huize Sint Monika – Blaesstraat 91 – 1000 Brussel
Elke 3^e donderdag van de maand vindt er een bijeenkomst plaats.
Tijdstip: van 14u. tot 16u.

REGIONALE WERKING

Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

DILBEEK

Contactpersonen: Jan Hertecant, na 18u (T. 0485 78 06 92 of 02 568 06 44) of Nathalie Van Dorpe/Ann Vermoesen (T. 02 568 07 10), dilbeek@alzheimerliga.be

Locatie: cafetaria seniorencentrum Breugheldal, Itterbeeksebaan 210, Itterbeek, vanaf 19.30u.

Tijdstip: vanaf 19.30u.

25/01/2016: Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

21/03/2016: Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

STEENOKKERZEEL-MELSBROEK-PERK

Contactpersoon: Viviane Redant, T. 02 751 98 26 steenokkerzeel@alzheimerliga.be

Locatie: woonzorgcentrum Floordam / Lokaal dienstencentrum Omikron, Vanheylenstraat 71, 1820 Melsbroek

Het thema wordt nog bepaald. Raadpleeg onze website voor het volledige programma.

PAJOTTENLAND

Contactpersoon: Jasmijn Driegelinck pajottenland@alzheimerliga.be

Locatie: cafetaria van woonzorgcentrum Mater Dei, Molenhofstraat 31, 1670 Heikruis

Tijdstip: van 19u. tot 21.30u.

Er wordt telkens een thema besproken, waarbij de aanwezigen vragen kunnen stellen en ervaringen kunnen uitwisselen. Opvang en/of vervoersproblemen? Wij zoeken samen een gepaste oplossing. Bel 02 398 00 18 (Jasmijn Driegelinck en Veerle Derijcke).

22/03/2016: Feesteditie: Viering 10-jarig bestaan Familiegroep Dementie regio Pajottenland

TIENEN

Contactpersoon: Veronique Reynaerts, tienen@alzheimerliga.be

Locatie: lokaal dienstencentrum Sint-Alexius, Veldbornstraat 26, 3300 Tienen

Tijdstip: 19u. - 21u.

ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

BRUGGE

Contactpersonen: Bernard Gabriels, T.050 35 55 18 brugge@alzheimerliga.be

Marie-Jeanne Goossens, T. 050 36 40 56

Locatie: woonzorgcentrum Westervier, Speelpleinlaan 44, Brugge

Tijdstip: 14u. tot 16u.

09/03/2016: Hilde Delameillieure (consulent bij Foton) Zorg voor jezelf, isolement, schuldgevoelens, ...

KORTRIJK

Contactpersonen: Ivan Vandecandelaere (referentie persoon dementie woonzorgcentrum De Ruyschaert) T. 056 24 55 24, ivan.vandecandelaere@de-ruyschaert.be, Hilde Roelants (referentiepersoon dementie, woonzorgcentrum Sint-Carolus) T. 056 24 52 71 hilde.roelands@st-carolus.be

02/02/2016: 14u. woonzorgcentrum St-Carolus te Kortrijk.
12/04/2016: 14u. woonzorgcentrum De Ruyschaert te Marke.

JONGDEMENTIE KORTRIJK - SAMENWERKING ALZHEIMER LIGA VLAANDEREN EN ECD SOPHIA

Contact: Charlotte Cool, T. 056 32 10 75 jongdementiekortrijk@alzheimerliga.be

Locatie: regionaal expertisecentrum dementie Sophia, Budstraat 20, 8500 Kortrijk

Tijdstip: 14u. tot 16u.

22/01/2016

5/04/2016

OOSTENDE

Contactpersonen: Hilde Rentmeesters, T 059 55 55 90, Evelien Cheroutre, T 0498 70 09 10; oostende@alzheimerliga.be

Locatie: woonzorgcentrum De Boarebreker, Kairostraat 82, Oostende, 059 55 50 244

Tijdstip: van 19u30 tot 21u30

Inkom: leden Alzheimer Liga Vlaanderen gratis, niet leden € 2

ROESELARE

Contactpersonen: Marian Claeys, T. 051 24 96 54 roeselare@alzheimerliga.be

Locatie: woonzorgcentrum Ter Berken, Zijstraat 59, Roeselare

Tijdstip: 13.45u – 15.45u. (onthaal vanaf 13.30u.).

15/03/2016: Ons geheugen en hoe we het toch nog kunnen verrijken ondanks de dementie. Emilie Pauwels, referentiepersoon dementie

STEUN ONS: DOE EEN GIFT!

Rob Philipsen, secretaris-penningmeester

Alzheimer Liga Vlaanderen vzw is een vrijwilligersorganisatie die maar kan bestaan dankzij giften en legaten van sympathiserende personen en instanties. Alle stortingen van giften in eenzelfde jaar mogen samengeteld worden om het giftentotaal te bepalen. Alzheimer Liga Vlaanderen is door de wetgever gemachtigd om fiscaal aftrekbare giften te ontvangen. Dit wil zeggen dat u vanaf een storting van in totaal minstens 40 euro per jaar (storting lidgeld niet inbegrepen) een belastingvermindering krijgt van 45%! Wij maken uw attest op en sturen u dit binnen de drie maanden na het einde van het schenkingsjaar. Spijtig genoeg is er (nog) geen belastingvermindering mogelijk voor schenkers die wegens een laag inkomen geen belasting betalen. Zij kunnen hun gift best laten storten door iemand die wel kans maakt op belastingvermindering.

Vele weldoeners storten giften naar aanleiding van speciale gebeurtenissen zoals jubileum, verjaardag, overlijden, Werelddag Dementie of symposium. Anderen organiseren een benefietactie zoals een wandelmarathon of een wafelslag om ons te kunnen sponsoren. Alle redenen zijn geschikt om een goed doel als onze Liga te steunen!

U kan onze goede bedoelingen ook steunen door ons te vermelden in uw testament. Legaten zijn voor ons een welkome bron van inkomsten en u mag er gerust in zijn dat wij uw nalatenschap alle eer zullen aandoen.

Dankzij giften en legaten is Alzheimer Liga Vlaanderen gegarandeerd onafhankelijk van politieke, religieuze of economische belangen en kan zij pluralistisch en zelfstandig werken.

Laat ons samen dementie draagbaar maken: doe een gift of vermeld ons in uw testament!